

NBP

Narodowy Bank Polski

Październik 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Październik 2017 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2017 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

▪ Komunikat w sprawie dokończenia unii bankowej

Komisja Europejska (KE) opublikowała komunikat dotyczący dokończenia budowy unii bankowej. Zaprezentowała w nim sprawozdanie z podejmowanych dotychczas działań w tym zakresie oraz plany dalszych kroków w obszarach takich jak: zmniejszenie ryzyka i zwiększenie odporności banków w Unii Europejskiej (UE), utworzenie europejskiego systemu ubezpieczenia depozytów (*European Deposit Insurance Scheme, EDIS*), stworzenie zabezpieczenia dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund, SRF*), zmniejszanie poziomu kredytów zagrożonych (*non-performing loans, NPLs*) w UE oraz stworzenia europejskich papierów wartościowych zabezpieczonych obligacjami skarbowymi (*sovereign bond-backed securities, SBBS*).

[więcej w pkt 1.3.](#)

▪ Sprawozdanie w sprawie ustanowienia i funkcjonowania jednolitego mechanizmu nadzorczego

KE opublikowała sprawozdanie, w którym pozytywnie oceniła ustanowienie i funkcjonowanie jednolitego mechanizmu nadzorczego (*Single Supervisory Mechanism, SSM*). Jest to jednocześnie pierwszy przegląd KE dotyczący stosowania rozporządzenia w sprawie ww. mechanizmu. W opinii KE odnotowane słabości mogą zostać naprawione głównie poprzez działania Europejskiego Banku Centralnego (EBC) lub zmianę przepisów prawa unijnego. Przepisy te są aktualnie przedmiotem prac Parlamentu Europejskiego (PE) i Rady Unii Europejskiej (Rady). Obecnie KE nie uważa za konieczne przedstawienia propozycji nowelizacji ww. rozporządzenia.

[więcej w pkt 1.4.](#)

▪ Program prac KE na 2018 r.

W opublikowanym programie prac na 2018 r. KE przedstawiła 26 nowych inicjatyw w 10 obszarach priorytetowych. Wśród nowych inicjatyw znalazły się propozycje mające na celu dokończenie budowy unii gospodarczej i walutowej (UGW); przewidują one m.in. przekształcenie Europejskiego Mechanizmu Stabilności (*European Stability Mechanism, ESM*) w Europejski Fundusz Walutowy czy utworzenie w budżecie UE specjalnej linii budżetowej dla strefy euro. KE będzie także kontynuować prace służące dokończeniu budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych, a także realizować działania w pozostałych obszarach priorytetowych, takich jak jednolity rynek cyfrowy, unia energetyczna czy polityka migracyjna.

[więcej w pkt 1.5.](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	4
1.1. Siódmy raport w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej	4
1.2. Tegoroczna edycja raportu <i>Rozwój rynku pracy i wynagrodzeń w Europie</i>	5
1.3. Komunikat w sprawie dokończenia unii bankowej	5
1.4. Sprawozdanie w sprawie ustanowienia i funkcjonowania SSM	7
1.5. Program prac KE na 2018 r.	8
2. Rada Unii Europejskiej	10
2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 10 października 2017 r.	10
3. Eurogrupa	11
3.1. Posiedzenie Eurogrupy 10 października 2017 r.	11
4. Rada Europejska	12
4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 19–20 października 2017 r.	12
5. Europejski Bank Centralny	14
5.1. Raport dotyczący struktur finansowych	14
5.2. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro	14
5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	15
5.4. Przebieg programu skupu aktywów	15
5.5. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	16
6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	17
6.1. Konsultacje w sprawie projektu wykonawczych standardów technicznych dotyczących przekazywania informacji niezbędnych do sporządzenia i wdrożenia planów <i>resolution</i>	17
6.1. Opinia w sprawie spójnego stosowania regulacji unijnych w odniesieniu do relokacji działalności instytucji finansowych w związku z brexitem	17
7. Inne	19
7.1. Ocena gospodarki Portugalii	19
7.2. Przebieg negocjacji pomiędzy UE a Wielką Brytanią dotyczących brexitu	19
Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2017 r.	21
Wykaz skrótów	22
Autorzy i źródła	25

1. Komisja Europejska

1.1. Siódmy raport w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej

W opublikowanym 9 października 2017 r. siódmym [raporcie](#) na temat spójności w UE. KE zwróciła m.in. uwagę, że:

- od 2015 r. dysproporcje regionalne w UE w zakresie poziomów PKB na mieszkańca zmniejszają się, jednak w wielu regionach poziom PKB nadal pozostaje poniżej poziomu sprzed kryzysu;
- w 2016 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat w UE wyniósł 71%, jednak nadal utrzymuje się znacznie poniżej określonego w strategii *Europa 2020* celu na 2020 r. tj. 75%;
- duże różnice pod względem bezrobocia i dochodów w UE zachęcają mieszkańców do przemieszczania się, głównie z państw UE-13¹ do UE-15², a w UE-13 z obszarów wiejskich do stolic i innych dużych miast; ponadto w 2015 r. po raz pierwszy liczba zgonów w UE była wyższa niż liczba urodzeń, co powoduje zwiększenie wpływu migracji i mobilności na liczbę ludności w regionach;
- innowacje w dalszym ciągu są skoncentrowane w ograniczonej liczbie regionów;
- większość państw członkowskich UE osiągnęła lub jest bliska realizacji swoich krajowych celów na 2020 r. w zakresie emisji gazów cieplarnianych i energii ze źródeł odnawialnych (w pewnym stopniu pomocne okazało się tu ograniczenie działalności gospodarczej w wyniku kryzysu, obecne ożywienie może zatem zagrozić tym osiągnięciom);
- łączne nakłady krajowe na inwestycje publiczne wyrażone jako odsetek PKB od czasu kryzysu prawie nie wzrosły³;
- polityka spójności zapewnia finansowanie równe 8,5% inwestycji publicznych w UE, przy czym w przypadku UE-13 wartość ta wynosi 41%.

W raporcie podkreślono, że polityka spójności po 2020 r. nadal powinna być skierowana do wszystkich regionów, gdyż skutki globalizacji, migracji, ubóstwa i braku innowacji, zmiany klimatu, transformacji energetyki i zanieczyszczenia środowiska nie ograniczają się do regionów słabiej rozwiniętych. Wskazano m.in., że większy nacisk należy położyć na poprawę jakości rządze-

---

¹ Chodzi o kraje członkowskie, które weszły do UE w latach 2004–2013: Bułgarię, Chorwację, Cypr, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Malte, Polskę, Słowację, Słowenię, Rumunię, Węgry.

² Chodzi o kraje należące do UE dłużej niż od 2004 r.: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Włochy, Wielką Brytanię.

³ Nakłady brutto na środki trwałe w państwach UE w 2016 r. wyniosły 2,7% PKB, dla porównania w latach 2000–2007 wskaźnik ten kształtował się na poziomie 3,2% PKB.

nia, wdrożenie reform strukturalnych i wzmocnienie zdolności administracyjnych. W raporcie zaznaczono też, że korzystne byłoby wzmocnienie powiązania systemu wsparcia finansowego polityki spójności z zarządzaniem gospodarczym i semestrem europejskim.

Na początku 2018 r. uruchomione zostaną konsultacje publiczne na temat przyszłego kształtu polityki spójności. W maju 2018 r. KE planuje przedstawić propozycję dotyczącą wieloletnich ram finansowych, a następnie propozycje dotyczące polityki spójności po 2020 r.

1.2. Tegoroczna edycja raportu *Rozwój rynku pracy i wynagrodzeń w Europie*

KE opublikowała 13 października br. [raport](#) *Rozwój rynku pracy i wynagrodzeń w Europie 2017 (Labour Market and Wage Developments in Europe - Annual Review 2017)*. Powyższy raport przedstawia analizę rynku pracy UE z perspektywy makroekonomicznej. Omawia zmiany, jakie zaszły ostatnio w obszarze zatrudnienia i płac, z uwzględnieniem strefy euro i UE jako całości, w porównaniu z globalnymi partnerami handlowymi UE. Tegoroczna edycja raportu wskazuje na postępujący proces tworzenia nowych miejsc pracy w 2016 r. oraz w pierwszej połowie 2017 r. i wyjaśnia przyczyny tego zjawiska. W raporcie omówiono również strukturalne i instytucjonalne czynniki determinujące segmentację rynku pracy w UE, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii zatrudnienia tymczasowego i samozatrudnienia. Z dokumentu wynika m.in., że zatrudnienie w UE przekroczyło poziom sprzed kryzysu i obejmuje obecnie ponad 235 mln obywateli UE. Bezrobocie, które obecnie wynosi 7,6%, zbliża się również do poziomu sprzed recesji, a osobom bezrobotnym łatwiej jest znaleźć pracę. KE dowodzi, że bardziej elastyczne warunki pracy przyniosły korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jak i osobom fizycznym, ale w niektórych przypadkach doprowadziły do podziału między pracownikami zatrudnionymi na podstawie różnych rodzajów umów, przy czym osoby zatrudnione na czas określony i prowadzące działalność na własny rachunek są w mniejszym stopniu chronione.

Ponadto w tegorocznym raporcie KE wskazuje na wzrost płac w 2016 r. w strefie euro o 1,2%. Państwa członkowskie o stosunkowo niskim poziomie płac (takie, jak np. kraje bałtyckie, Rumunia i Węgry) odnotowały najwyższe podwyżki wynagrodzeń, co dowodzi postępującej konwergencji płac w całej Europie. W prawie wszystkich państwach członkowskich płace pracowników tymczasowych są niższe niż w przypadku pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, zwłaszcza w tych krajach, w których udział zatrudnienia tymczasowego w całkowitym zatrudnieniu jest wyższy.

1.3. Komunikat w sprawie dokończenia unii bankowej

W dniu 11 października br. KE opublikowała [komunikat](#) dotyczący dokończenia budowy unii bankowej, które ma nastąpić w 2018 r. Przedstawiła w nim podjęte dotychczas działania oraz informacje na temat dalszych kroków w tym zakresie:

- **pakiet reform bankowych** – w listopadzie 2016 r. KE zaprezentowała pakiet reform (tzw. *banking package*) w zakresie zmniejszania ryzyka i zwiększania odporności banków w UE. Obecnie pakiet reform jest w trakcie uzgodnień, a jego przyjęcie ma nastąpić do połowy 2018 r.;
- **EDIS** – KE proponuje bardziej stopniowe, w porównaniu z pierwotną propozycją z listopada 2015 r., wdrażanie jednolitego EDIS. W komunikacie KE skupia się tylko na dwóch fazach wdrożenia EDIS: (i) reasekuracji oraz (ii) koasekuracji. W fazie reasekuracji EDIS zapewniałby tymczasowe i zwrotne wsparcie płynnościowe dla krajowych systemów gwarantowania depozytów, przy czym ewentualne koszty związane z wypłatami depozytów byłyby ponoszone na poziomie krajowym. W fazie koasekuracji EDIS stopniowo pokrywałby ewentualne straty. Przejście do drugiej fazy zależałoby od postępów w zakresie zmniejszania poziomu ryzyka w sektorze bankowym. KE wzywa do jak najszybszego zakończenia prac nad EDIS, najlepiej przed końcem 2018 r.;

KE opublikowała komunikat dotyczący dokończenia budowy unii bankowej. Zaprezentowała w nim sprawozdanie z podejmowanych dotychczas działań w tym zakresie oraz plany dalszych w obszarach takich jak: zmniejszenie ryzyka i zwiększenie odporności banków w UE, utworzenie europejskiego systemu ubezpieczenia depozytów EDIS, stworzenie zabezpieczenia dla SRF, zmniejszanie poziomu NPLs w UE oraz stworzenia europejskich SBBS.

- **mechanizm zabezpieczający dla SRF** – w opublikowanym w maju br. dokumencie na temat pogłębienia UGW wskazano, że najbardziej skuteczną opcją w zakresie stworzenia mechanizmu zabezpieczającego (*common backstop*) dla SRF jest linia kredytowa z ESM. Prace nad tym rozwiązaniem są prowadzone przez specjalny zespół zadaniowy (*Task Force on Coordinated Action*), a ich wyniki mają znaleźć się w propozycji pakietu reform, wśród których będzie także propozycja przekształcenia ESM w Europejski Fundusz Walutowy. Negocjacje polityczne w sprawie *common backstop* mają zakończyć się w 2018 r.;
- **zmniejszenie poziomu NPLs w UE** – KE prowadzi prace nad pakietem działań mających na celu zmniejszenie poziomu istniejących NPLs oraz przeciwdziałanie temu problemowi w przyszłości, zgodnie z konkluzjami Rady z 11 lipca 2017 r. Pakiet działań, który ma zostać przyjęty wiosną 2018 r., dotyczy:
  - opracowania planu tworzenia krajowych spółek zarządzających aktywami,
  - działań ustawodawczych mających na celu dalsze rozwijanie rynków wtórnych dla NPLs oraz zwiększanie możliwości wierzycieli w zakresie odzyskiwania środków z tytułu kredytów zabezpieczonych,
  - stworzenia raportu zawierającego ewentualne propozycje legislacyjne wprowadzające rozwiązania ostrożnościowe ograniczające tworzenie zbyt niskich odpisów na nowe NPLs,
  - zwiększania przejrzystości w zakresie NPLs w Europie.

Ponadto w opublikowanym 11 października 2017 r. raporcie nt. SSM, KE wskazuje na kompetencje organów nadzoru w zakresie dostosowywania poziomów rezerw w bankach w odniesieniu do NPLs⁴;

- **utworzenie SBBS w UE** – prace nad SBBS są prowadzone przez Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB). Na początku 2018 r. KE przedstawi propozycję działań legislacyjnych umożliwiających rozwój tych aktywów;
- **rozszerzenie zakresu nadzoru SSM o duże firmy inwestycyjne** – w grudniu 2017 r. KE przedstawi propozycję dotyczącą uwzględniania dużych firm inwestycyjnych, które podejmują działania zbliżone do bankowych, jako instytucji podlegających nadzorowi bankowemu. W ramach SSM byłyby one nadzorowane przez EBC.

1.4. Sprawozdanie w sprawie ustanowienia i funkcjonowania SSM

W [raporcie](#) opublikowanym 11 października br. KE przedstawiła ocenę ustanowienia i funkcjonowania SSM – pierwszego filaru unii bankowej. Raport KE jest pierwszym przeglądem dotyczącym stosowania rozporządzenia w sprawie SSM, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 32 tego rozporządzenia. Ocena KE dotyczy pięciu obszarów tematycznych:

- zarządzania SSM,
- najważniejszych narzędzi służących realizacji zadań nadzorczych EBC,
- wykonywania zadań nadzorczych przez EBC,
- relacji z właściwymi organami unijnymi i międzynarodowymi,
- efektywności kosztowej SSM.

KE opublikowała sprawozdanie, w którym pozytywnie oceniła ustanowienie i funkcjonowanie SSM. Jest to jednocześnie pierwszy przegląd KE dotyczący stosowania rozporządzenia w sprawie ww. mechanizmu. W opinii KE odnotowane słabości mogą zostać naprawione głównie poprzez działania EBC lub zmianę przepisów prawa unijnego, które są aktualnie przedmiotem prac PE i Rady. Obecnie KE nie uważa za konieczne przedstawienia propozycji nowelizacji ww. rozporządzenia.

Ogólna ocena KE dotycząca stosowania rozporządzenia jest pozytywna. Kwestie, które w opinii KE wymagają poprawy, dotyczą m.in. większego zaangażowania Rady ds. Nadzoru EBC w procesy decyzyjne dotyczące polityki makroostrożnościowej. Ponadto KE postuluje rozważenie wprowa-

---

⁴ Więcej na temat raportu w [pkt 1.4](#).

dzenia dodatkowych środków zabezpieczających, w przypadku gdy usługi świadczone jednocześnie na rzecz zadań nadzorczych i zadań z zakresu polityki pieniężnej (np. obsługa prawna i kadrowa) mają kluczowe znaczenie dla procesu decyzyjnego SSM. Dodatkowo, SSM powinien ściśle współpracować z Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA) oraz organami nadzorczymi spoza strefy euro w celu wymiany dobrych praktyk nadzorczych. KE pozytywnie odniosła się do wdrożenia w EBC nowych mechanizmów delegowania, pozwalających na częściowe przeniesienie na średni szczebel zarządczy uprawnień do wydawania mniej istotnych lub rutynowych decyzji nadzorczych.

W opinii KE słabości SSM odnotowane w sprawozdaniu mogą zostać naprawione głównie poprzez działania EBC lub zmianę przepisów prawa unijnego, które są aktualnie przedmiotem prac PE i Rady (m. in. nowelizacja pakietu w sprawie wymogów kapitałowych CRDIV/CRR). KE nie uważa za konieczne przedstawienie propozycji nowelizacji rozporządzenia w sprawie SSM.

1.5. Program prac KE na 2018 r.

W opublikowanym 24 października br. [programie](#) prac KE na 2018 r. przedstawiono 26 nowych inicjatyw. Zapowiedziane projekty, podobnie jak te określone w latach 2015 i 2016, dotyczą 10 obszarów priorytetowych, które przewodniczący KE, Jean-Claude Juncker zaprezentował podczas przemówienia inauguracyjnego w PE w 2014 r. oraz wskazał podczas wrześniowego orędzia o stanie UE⁵.

W opublikowanym programie prac na 2018 r. KE przedstawiła 26 nowych inicjatyw w 10 obszarach priorytetowych. Wśród nowych inicjatyw znalazły się propozycje mające na celu dokończenie budowy UGW, przewidują one m.in. przekształcenie ESM w Europejski Fundusz Walutowy czy utworzenie w budżecie UE specjalnej linii budżetowej dla strefy euro. KE będzie także kontynuować prace służące dokończeniu budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych, a także realizować działania w pozostałych obszarach priorytetowych, takich jak jednolity rynek cyfrowy, unia energetyczna czy polityka migracyjna.

Wśród nowych inicjatyw KE na 2018 r. w obszarze spraw gospodarczych i finansowych znalazły się propozycje mające na celu dokończenie budowy UGW, przewidują one m.in.:

- przekształcenie ESM w Europejski Fundusz Walutowy;
- stworzenie stałej funkcji Europejskiego Ministra Gospodarki i Finansów;

---

⁵ Więcej nt. orędzia o stanie UE w sierpniowo-wrzesniowym numerze „Przeglądu Spraw Europejskich”.

- utworzenie w budżecie UE specjalnej linii budżetowej dla strefy euro na potrzeby: wsparcia reform strukturalnych oraz zapewnienia fiskalnej funkcji stabilizacyjnej, mechanizmu zabezpieczającego dla unii bankowej oraz instrumentu wspierającego konwergencję krajów UE dążących do przyjęcia euro;
- dokończenie budowy unii bankowej poprzez wprowadzenie dodatkowych działań zmniejszających poziom NPLs i opracowanie ram prawnych do emisji „bezpiecznych” europejskich SBBS.

Ponadto KE zamierza kontynuować prace związane z tworzeniem unii rynków kapitałowych. W dokumencie przewidziano m.in. rewizję ram prawnych określających funkcjonowanie firm inwestycyjnych, przedstawienie projektów legislacyjnych dotyczących zrównoważonego finansowania i inicjatyw w dziedzinie innowacji finansowych wykorzystujących nowoczesne technologie (*Financial Technology*, FinTech) oraz wspierających emisje obligacji zabezpieczonych. W planie prac KE przewidziano także działania na rzecz lepiej rozwiniętego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego, w tym m.in. przedstawienie projektu legislacyjnego ustanawiającego unijne ramy prawne w kwestii opodatkowania dochodów przedsiębiorstw międzynarodowych z działalności w sferze gospodarki cyfrowej oraz utworzenia Europejskiego Urzędu do spraw Pracy. KE będzie także kontynuować działania w pozostałych obszarach priorytetowych, takich jak jednolity rynek cyfrowy, unia energetyczna i polityka klimatyczna, zrównoważona polityka handlowa pozwalająca na wykorzystanie możliwości płynących z globalizacji czy unijna polityka migracyjna.

Poza nowymi priorytetami w programie prac KE znalazło się także 66 dotychczasowych projektów legislacyjnych, nad którymi będą toczyć się dalsze prace. KE przedstawiła ponadto 12 nowych wniosków mających na celu poprawę jakości istniejącego prawodawstwa UE w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (*Regulatory Fitness and Performance Program*, REFIT), a także zaplanowała wycofanie 15 projektów legislacyjnych oraz 3 obowiązujących aktów prawnych KE, które stały się nieaktualne. Podobnie jak w ubiegłym roku, program prac KE będzie podstawą wspólnej deklaracji przewodniczących PE, Rady i KE, w której określone zostaną najważniejsze działania na 2018 r. oraz propozycje legislacyjne wymagające priorytetowego traktowania w procesie legislacyjnym.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 10 października 2017 r.

Podczas posiedzenia przyjęto [dyrektywe](#) w sprawie systemu rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w UE (projekt dyrektywy został opublikowany przez KE 25 października 2016 r.). Celem dyrektywy jest zwiększenie efektywności działania istniejących mechanizmów rozwiązywania sporów dotyczących interpretacji i stosowania przez państwa członkowskie dwustronnych umów i konwencji podatkowych oraz tzw. unijnej konwencji arbitrażowej⁶, a w szczególności sporów prowadzących do podwójnego opodatkowania.

---

⁶ Konwencja w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w przypadku korekty zysków przedsiębiorstw powiązanych (90/436/EWG).

3. Eurogrupa

3.1. Posiedzenie Eurogrupy 10 października 2017 r.

Podczas posiedzenia ministrowie dyskutowali o przyszłej funkcji i zadaniach ESM w kontekście toczącej się debaty o przyszłości UGW. Podczas rozmów analizowano potencjalną rolę, jaką ESM miałyby odgrywać zarówno w zarządzaniu kryzysowym, jak i w unii bankowej oraz wpływ ewentualnych nowych zadań ESM na strukturę zarządzania instytucją i jej miejsce w UGW.

Na podstawie prezentacji przedstawionych przez KE i Europejską Radę Fiskalną, ministrowie dyskutowali także o nastawieniu fiskalnym w strefie euro (*fiscal stance*). Ministrowie i ww. instytucje byli zgodni co do tego, że zasadne jest utrzymanie neutralnego nastawienia w polityce fiskalnej w strefie euro w 2018 r. Dyskusja miała pomóc w przygotowaniu krajowych projektów planów budżetowych (*draft budgetary plans*), które państwa członkowskie strefy euro miały obowiązek przesłać do oceny KE do 15 października br. (zgodnie z zasadami koordynacji polityki fiskalnej w strefie euro, określonymi przez tzw. dwupak⁷).

---

⁷ Chodzi w szczególności o rozporządzenie 472/2013.

4. Rada Europejska

4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 19–20 października 2017 r.

Posiedzenie Rady Europejskiej (RE) 19 października 2017 r. poświęcono czterem zagadnieniom: zjawisku migracji, Europie cyfrowej, kwestiom bezpieczeństwa i obrony oraz stosunkom zewnętrznym. W części posiedzenia poświęconej polityce migracyjnej, RE podsumowała pozytywne efekty działań państw członkowskich i UE w zewnętrznym wymiarze migracji. Odnotowano ogólne zmniejszenie presji migracyjnej oraz liczby ofiar śmiertelnych na morzu. RE wezwała państwa członkowskie m.in. (i) do kontynuowania współpracy z Turcją oraz pełnego stosowania umowy o readmisji z Turcją; (ii) wsparcia na rzecz Bałkanów Zachodnich; (iii) wzmocnienia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, która powinna odgrywać większą rolę w organizowaniu powrotów; (iv) zapewnienia odpowiedniego mandatu oraz środków misjom i operacjom Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony; (v) poprawy wymiany informacji i danych w obrębie UE – między państwami członkowskimi, agencjami UE i partnerami międzynarodowymi.

RE zapowiedziała, że na swoim grudniowym posiedzeniu powróci do kwestii reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego, tak aby możliwe było osiągnięcie konsensusu w pierwszej połowie 2018 r.

RE odniosła się też do funkcjonowania strefy Schengen. Zaznaczyła, że celem państw członkowskich jest obecnie powrót do pełnego stosowania przepisów Schengen, przy jednoczesnym uwzględnieniu interesów bezpieczeństwa państw członkowskich.

Dzień później na spotkaniu szefów państw lub rządów 27 krajów UE przeanalizowano aktualną sytuację negocjacyjną UE dotyczącą brexitu. W opublikowanych 20 października br. konkluzjach RE:

- wyraziła zadowolenie z postępów w negocjacjach pomiędzy Wielką Brytanią a UE w obszarze przyszłych praw obywateli UE-27 w Wielkiej Brytanii i praw obywateli Wielkiej Brytanii w UE-27;
- wezwała negocjatora UE, tj. KE, do dalszych postępów w budowaniu przyszłych stosunków pomiędzy Wielką Brytanią i Irlandią (w szczególności, w zakresie ochrony postanowień Umowy Wielkopiątkowej i wspólnego obszaru podróżowania), podkreślając, że największym wyzwaniem będzie uzgodnienie nowatorskich, elastycznych rozwiązań umożliwiających uniknięcie powstania „twardej granicy” pomiędzy Irlandią a Irlandią Północną (UE-27 oczekuje, że propozycje w tym zakresie przedstawi Wielka Brytania);
- zaznaczyła, że brakuje, jak do tej pory, konkretnej i zdecydowanej deklaracji Wielkiej Brytanii dotyczącej wypełnienia wszystkich jej zobowiązań finansowych wobec UE.

W związku z powyższym RE wezwała do kontynuowania negocjacji i podkreśliła, że w grudniu powróci do oceny, czy osiągnięty został „wystarczający postęp”, umożliwiający przejście do drugiej fazy negocjacji. Jeśli „wystarczający postęp” zostanie osiągnięty, RE przedstawi wytyczne dotyczące ram przyszłych stosunków pomiędzy Wielką Brytanią a UE i ewentualnego okresu przejściowego. W tym kontekście RE wezwała Radę ds. Ogólnych do rozpoczęcia wewnętrznych przygotowań (w gronie 27 państw UE) do drugiej fazy negocjacji.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Raport dotyczący struktur finansowych

Z [raportu](#) dotyczącego struktur finansowych (*Report on Financial Structures*), który EBC [opublikował](#) 23 października 2017 r. wynika, że liczba instytucji kredytowych działających w ramach sektora bankowego strefy euro zmalała o 25% w okresie od roku 2008 do 2016 (z 2904 do 2290). O 0,5% w stosunku do 2015 r. wzrosły aktywa sektora bankowego strefy euro i z końcem roku sięgnęły 24,2 bln euro. W porównaniu z 2008 r. jest to jednak czternastoprocentowy spadek. Na skutek kryzysu oraz prowadzonego przez EBC programu skupu aktywów (*asset purchase programme*, APP) zmniejszeniu uległ również udział papierów dłużnych, w szczególności krajowych obligacji skarbowych, w aktywach sektora bankowego.

Wielkość sektora finansowego strefy euro między rokiem 2008 a 2016 wzrosła z 5,3 do 6,4 wielokrotności PKB i osiągnęła w marcu 2017 r. 76,2 bln euro. Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (*Common Equity Tier 1 capital ratio*, CET1) zwiększył się z 14,4% w 2015 r. do 15,4% w 2016 r. Ponadto pomimo spadku wartości mediany wskaźnika NPLs ich stan w niektórych krajach (np. na Cyprze, w Portugalii, we Włoszech) utrzymuje się na wysokim poziomie.

5.2. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro

W dniu 24 października br. EBC [opublikował](#) wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro (*euro area bank lending survey*, BLS). Badanie zostało przeprowadzone między 12 września a 2 października br.; wzięło w nim udział 141 banków. Pomimo wcześniejszych przewidywań wskazujących na luzowanie polityki kredytowej kryteria kredytowe dla przedsiębiorstw nie uległy w III kw. br. znaczącej zmianie (odpowiednio -3%⁸ w II kw. i -1% w III kw.). Zgodnie z oczekiwaniami złagodzone zostały natomiast warunki udzielania gospodarstwom domowym zarówno kredytów na zakup nieruchomości mieszkalnych (-4% w II kw. i -11% w III kw.), jak i kredytów konsumenckich (1% w II kw. i -4% w III kw.). Wzrósł całkowity popyt na kredyty w strefie euro. Niski poziom stóp procentowych nadal był głównym czynnikiem zmian. W przypadku sektora gospodarstw domowych przyczyniły się do tego także korzystne perspektywy rynku nieruchomości, natomiast w przypadku sektora przedsiębiorstw – poprawa w zakresie inwestycji.

Ujemna stopa depozytu EBC w III kw. pozytywnie wpływała na poziom kredytów, mając jednocześnie negatywny wpływ na marże i zysk netto banków z tytułu odsetek. Banki przeznaczyły płynność uzyskaną poprzez APP głównie na przyznawanie kredytów.

---

⁸ Różnica wartości procentowej banków w badanej próbie, które zaostrzyły warunki kredytowania i wartości procentowej banków, które je złagodziły.

5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 26 października br. Rada Prezesów EBC zdecydowała o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one odpowiednio:

- 0,00% - stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% - stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% - stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Potwierdzono również, że APP będzie prowadzony w wysokości 60 mld euro miesięcznie do końca grudnia br. Od stycznia 2018 r. zakupy aktywów netto mają być kontynuowane na poziomie 30 mld euro miesięcznie do końca września 2018 r., a w razie potrzeby dłużej, aż Rada stwierdzi trwałe dostosowanie ścieżki inflacji odpowiadające celowi inflacyjnemu.

Podczas [konferencji prasowej](#) Mario Draghi poinformował, że Eurosystem będzie reinwestować spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabywanych w ramach APP przez dłuższy czas po zakończeniu zakupów aktywów netto tak długo, jak będzie istniała taka potrzeba. Ponadto Rada zdecydowała, że podstawowe operacje refinansujące (*main refinancing operations*, MRO) i trzymiesięczne dłuższe operacje refinansujące (*long term refinancing operations*, LTRO) będą w dalszym ciągu prowadzone w trybie przetargu kwotowego z pełnym przydziałem co najmniej do końca ostatniego okresu utrzymywania rezerwy obowiązkowej w 2019 r. Prezes EBC podkreślił, że podjęte decyzje mają na celu utrzymanie bardzo korzystnych warunków finansowania, które są nadal konieczne, żeby zapewnić trwały powrót stopy inflacji do poziomu poniżej, ale blisko 2%.

5.4. Przebieg programu skupu aktywów

W związku z wdrożonymi programami Eurosystem dokonał skupu aktywów o wartości (według stanu na 20 października br.):

- 119 457 mln euro – w ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP),
- 1 785 106 mln euro – w ramach skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP),
- 24 897 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP),
- 234 883 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3).

5.5. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w sierpniu i w październiku następujące [opinie](#):

- do cypryjskiej ustawy w sprawie ograniczeń dotyczących płatności gotówkowych (CON/2017/40),
- do słoweńskiej ustawy w sprawie środków prawnych przyznanych posiadaczom kwalifikowanych kredytów bankowych (CON/2017/41).

6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

6.1. Konsultacje w sprawie projektu wykonawczych standardów technicznych dotyczących przekazywania informacji niezbędnych do sporządzenia i wdrożenia planów *resolution*

W opublikowanym 11 października br. [dokumencie konsultacyjnym](#) EBA przedstawił projekt zmodyfikowanych wykonawczych standardów technicznych (*implementing technical standards, ITS*) w zakresie procedur oraz minimalnego zestawu standardowych [formularzy i szablonów](#) stosowanych do przekazywania informacji potrzebnych do sporządzenia i wdrożenia planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*). Celem modyfikacji jest dostosowanie ITS do zmian, jakie zaszły w krajowych i unijnych regulacjach oraz procedurach dotyczących procesu *resolution*, a także ułatwienie wymiany informacji między poszczególnymi organami *resolution*. Uwagi do dokumentu można zgłaszać do 11 grudnia br.

Propozycje zawarte w dokumencie konsultacyjnym obejmują m.in. minimalne wymagania sprawozdawcze, aktualizację liczby oraz zawartości standardowych formularzy i szablonów stosowanych do przekazywania informacji, w tym dodanie szablonu odpowiadającego potrzebom gromadzenia informacji w kontekście obowiązującego systemu gwarantowania depozytów, oraz odnośną się do zasady proporcjonalności.

Zobowiązanie EBA do opracowania projektu ITS w zakresie procedur oraz minimalnego zestawu standardowych formularzy i szablonów stosowanych do przekazywania informacji niezbędnych do sporządzenia i wdrożenia planów *resolution* wynika z art. 11 ust. 3 dyrektywy ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (*Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD*). Oczekuje się, że nowe ramy wykonawczych standardów technicznych wejdą w życie w 2019 r., wraz z rozpoczęciem przez organy *resolution* gromadzenia danych według stanu na 31 grudnia 2018 r.

6.1. Opinia w sprawie spójnego stosowania regulacji unijnych w odniesieniu do relokacji działalności instytucji finansowych w związku z brexitem

W opublikowanej 21 października br. [opinii](#) EBA przedstawił wytyczne dotyczące spójnego stosowania regulacji unijnych wobec instytucji finansowych, które w celu utrzymania dostępu do wspólnego rynku po wyjściu Wielkiej Brytanii z UE chcą przenieść swoją siedzibę do jednego z krajów UE-27. Przygotowując opinię, EBA kierował się następującymi zasadami:

- istniejące ramy regulacyjne powinny być stosowane w spójny i harmonijny sposób w całej UE i nie powinny umożliwiać arbitrażu regulacyjnego i nadzorczego,

- nie powinno się nakładać dodatkowych, niepotrzebnych obciążeń regulacyjnych na instytucje finansowe, ale zachować dotychczasowe standardy prawne,
- należy kontynuować współpracę i koordynację między organami nadzoru, oraz między organami nadzoru i organami *resolution*.

Opinia EBA oraz stanowiący jej uzupełnienie raport dotyczą w szczególności następujących obszarów: udzielania licencji na prowadzenie działalności, regulacji ostrożnościowych i nadzoru ostrożnościowego, oceny i zatwierdzania modeli wewnętrznych, udzielania zgody na stosowanie outsourcingu, monitorowania efektywności wewnętrznego zarządzania instytucjami, zasady transferu ryzyka w ramach grupy, zapewnienia skuteczności działań *resolution* oraz gwarantowania depozytów.

7. Inne

7.1. Ocena gospodarki Portugalii

W opublikowanym 6 października 2017 r. [raporcie](#) o stanie gospodarki Portugalii stwierdzono, że ożywienie gospodarcze w Portugalii postępuje. Raport podsumowujący szóstą misję KE i EBC w Lizbonie (26 czerwca – 4 lipca 2017 r.) został przygotowany w ramach nadzoru po zakończeniu programu dostosowań gospodarczych (*Post-Programme Surveillance*, PPS).

Eksperci KE i EBC ocenili, że perspektywy wzrostu gospodarczego w Portugalii dobrze rokują i w 2017 r. gospodarka kraju wzrosła o 1,8% PKB. W publikacji stwierdzono, że wzrost gospodarczy Portugalii w I kw. 2017 r. był silniejszy niż zakładano w marcu 2017 r. – wyniósł 2,8% r/r, tj. o 0,8 pkt proc. więcej niż w IV kw. 2016 r. Mimo spowolnienia tempa wzrostu konsumpcji prywatnej, pozostaje ona ważnym czynnikiem wspierającym wzrost, obok silnych inwestycji i rosnącego eksportu.

Sytuacja sektora bankowego uległa poprawie, głównie za sprawą ożywienia aktywności gospodarczej. Zdaniem ekspertów portugalski sektor bankowy nadal boryka się z problemami: niskiej zyskowności, relatywnie niskich buforów kapitałowych i wysokiego odsetka NPLs. Portugalia nadal pozostaje państwem o jednym z najwyższych wskaźników NPLs w UE (w marcu 2017 r. wyniósł on 16,4% wszystkich kredytów).

Następna misja przeglądowa gospodarki w ramach PPS odbędzie się w listopadzie 2017 r.

7.2. Przebieg negocjacji pomiędzy UE a Wielką Brytanią dotyczących brexitu

Rząd brytyjski opublikował 9 października br. dwie białe księgi zawierające stanowiska Wielkiej Brytanii w zakresie: planowanego brytyjskiego [aktu](#) prawnego dotyczącego rozwiązań celnych w Wielkiej Brytanii (*Customs Bill*); oraz [przyszłej polityki handlowej](#) Wielkiej Brytanii.

W dniach 9–12 października br. odbyła się piąta runda negocjacji pomiędzy Wielką Brytanią a UE. W odniesieniu do kwestii **praw obywateli** obie strony zgodziły się, że umowa o wystąpieniu będzie miała skutek bezpośredni zarówno w UE-27, jak i w Wielkiej Brytanii (co oznacza, że obywatele krajów UE-27 i Wielkiej Brytanii będą mieli możliwość bezpośredniego powoływania się na jej zapisy). Strony zgodziły się także, że interpretacja praw obywateli przez sądy w UE-27 i Wielkiej Brytanii będzie spójna. Prace nad wdrożeniem ww. zasad poprzez zastosowanie odpowiednich instrumentów i mechanizmów (w tym określenie roli Trybunału Sprawiedliwości UE) będą kontynuowane. Do rozstrzygnięcia pozostają nadal kwestie dotyczące m.in. możliwości eksportu

świadczeń socjalnych⁹ (takich jak: świadczenia z tytułu choroby, macierzyństwa, inwalidztwa, wypadku przy pracy, dla bezrobotnych, świadczeń przedemerytalnych rodzinnych) oraz praw członków rodzin imigrantów z UE-27 w Wielkiej Brytanii (i imigrantów z Wielkiej Brytanii w UE -27)), którzy mieliby dołączyć do nich po dacie granicznej (*cut-off date*¹⁰). W sprawie **przyszłych stosunków Wielkiej Brytanii z Irlandią** poczyniono postępy m.in. w opracowywaniu zasad dotyczących utrzymania wspólnego obszaru podróżowania pomiędzy Irlandią i Wielką Brytanią. W zakresie **rozliczenia finansowego** pomiędzy Wielką Brytanią a UE Wielka Brytania nie doprecyzowała do tej pory, z jakich zobowiązań finansowych wobec UE zamierza się wywiązać¹¹.

---

⁹ Eksport świadczeń socjalnych oznacza ich wypłacanie osobie uprawnionej do ich otrzymywania w danym kraju także po opuszczeniu przez nią terytorium tego kraju.

¹⁰ Wielka Brytania proponuje, aby datę graniczną wyznaczyć na moment pomiędzy uruchomieniem art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (29 marca 2017 r.) a datą wyjścia z UE (prawdopodobnie 29 marca 2019 r.). UE stoi natomiast na stanowisku, że datą graniczną powinna być data wyjścia Wielkiej Brytanii z UE.

¹¹ Ogólną deklarację o zaspokojeniu wszystkich zobowiązań, które Wielka Brytania podjęła w okresie członkostwa w UE, premier Theresa May złożyła we Florencji, 22 września br.

Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2017 r.

Data	Wydarzenie
7 listopada	Posiedzenie Rady Ecofin
7–8 listopada	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)
8 listopada	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
13–16 listopada	sesja plenarna PE
22 listopada	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
29–30 listopada	Posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)
29–30 listopada	sesja plenarna PE

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
APP	<i>asset purchase programme</i> , program skupu aktywów prowadzony przez Europejski Bank Centralny
BLS	<i>euro area bank lending survey</i> , badanie akcji kredytowej banków strefy euro
BRRD	<i>Bank Recovery and Resolution Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CET1	<i>common equity Tier 1 capital ratio</i> , wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1
CRD IV	<i>Capital Requirements Directive IV</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	<i>Capital Requirements Regulation</i> , rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012

CSPP	<i>corporate sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EDIS	<i>European Deposit Insurance Scheme</i> , europejski system gwarantowania depozytów
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ESM	European Stability Mechanism, Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	European Securities and Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
FinTech	<i>Financial Technology</i> , innowacje finansowe wykorzystujące nowoczesne technologie
ITS	<i>implementing technical standards</i> , wykonawcze standardy techniczne
KE	Komisja Europejska
LTRO	<i>long term refinancing operations</i> , dłuższe operacje refinansujące
MRO	<i>main refinancing operations</i> , podstawowe operacje refinansujące
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PE	Parlament Europejski

PKB	produkt krajowy brutto
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
Rada	Rada Unii Europejskiej
RE	Rada Europejska
REFIT	<i>Regulatory Fitness and Performance Program</i> , program sprawności i wydajności regulacyjnej
SBBS	<i>sovereign bond-backed securities</i> , papiery wartościowe zabezpieczone obligacjami skarbowymi
SRF	<i>Single Resolution Fund</i> , jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
SSM	Single Supervisory Mechanism, jednolity mechanizm nadzorczy
UE	Unia Europejska
UGW	unia gospodarcza i walutowa

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Milena Kabza, Maria Majkowska, Martyna Migąła, Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko, Małgorzata Szcześ

Rada Unii Europejskiej – Małgorzata Potocka

Eurogrupa – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Rada Europejska – Małgorzata Potocka

Europejski Bank Centralny – Anna Górską, Aleksandra Wesołowska, Honorata Wyganowska

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Migąła, Justyna Pycka

Inne – Magdalena Gąsior, Małgorzata Potocka

Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2017 r. – Magdalena Gąsior, Martyna Migąła

Redakcja

Magdalena Gąsior, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

---

www.nbp.pl

